Sisemise faktori vastane IgG

Parietaalrakkudevastane IgG (PCA IgG) ja sisemise faktori vastane IgG (IF IgG)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi immunoloogia labor
Telefonid: 617 1140; 617 2023; 617 2024

Üldiseloomustus

Krooniline atroofiline gastriit on autoimmuunne haigus, mis avaldub mao limaskesta põletikuna maokeha ja funduse piirkonnas. Tulemuseks on parietaalrakkude arvu vähenemine ja seetõttu väheneb ka nende poolt toodetud soolhappe ja sisemise faktori hulk, mis omakorda põhjustab raua ja vitamiin B12 imendumishäireid. B12 vitamiini puuduse tulemusena võivad välja kujuneda pernitsioosne aneemia ja funikulaarne müeloos.

Atroofiline gastriit suurendab riski haigestuda maovähki.

Krooniline atroofiline gastriit võib esineda koos *Helicobacter pylori* infektsiooniga.

Näidustused

- Pernitsioosse aneemia põhjuste diferentsiaaldiagnostika
- Kroonilise atroofilise gastriidi diagnostika

Diagnostilise tundlikkuse suurendamiseks on soovitav määrata koos PCA ja IF autoantikehasid.

Referentsväärtus

Negatiivne

Kliiniline tõlgendus

<u>Diagnostika:</u>

PCA on positiivne:

- kuni 90%-l kroonilise atroofilise (autoimmuunse) gastriidi haigetel
- kuni 90%-l pernitsioosse aneemia patsientidel, sageli koos sisemise faktori vastaste autoantikehadega.
- 20-30%-l autoimmuunsete endokriinsete haigustega (Hashimoto türeoidiit, Graves'i tõbi, 1.tüübi diabeet, Addisoni tõbi) haigetel, millel võib olla seos kroonilise atroofilise gastriidiga
- 5-10%-l tervetest inimestest, sagedamini vanemaealistel. Võib eelneda vitamiin B12 puudulikkusele.

IF IgG on positiivne:

- 50-70%-l atroofilise (autoimmuunse) gastriidi ja pernitsioosse aneemia patsientidel
- Ca 30%-l pernitsioosse aneemia juhtudest on positiivne ainult IF IgG
- Atroofilise gastriidi kliinilise pildiga haigetel viitab IF IgG leid pernitsioosse aneemia lisandumise võimalusele

Kas PCA või IF IgG on positiivne 96%-l pernitsioosse aneemia haigetel

Ravi jälgimine:

- PCA ja IF IgG hulk ei korreleeru haiguse raskusega, seega autoantikeha kvantiteerimine pole tõenduspõhine
- Haiguse süvenedes väheneb parietaalrakkude hulk ja PCA IgG võib olla alla määramispiiri

Proovi-/uuringumaterjal	Veeniveri/seerum, veeniveri/plasma
Proovianum	Geeliga CAT katsuti (kollane kork)
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	Kuni 5 päeva temperatuuril 2-8 °C
Teostamise sagedus	1-3 korda nädalas
Mõõtemeetod	ELISA (ensüüm-immuunsorptsioonmeetod)
HK kood	66708 (PCA), 66708 (IF)

Kirjandus

1. Conrad K, Schößler W, Hiepe F, Fritzler MJ. Autoantibodies in organ specific autoimmune diseases. A diagnostic reference. Vol 8, 2nd edition. Gesellschaft zur Förderung der Immundiagnostik e.v., Dresden 2017 lk.263, 158-159; 229-231; 119-120
2. Anti-parietal cell ORG 231_IFU_EN_QM113083_2018-01-02_
3. Anti-intrinsic factor ORG 247_IFU_EN_QM113109_2018-01-02_

Koostas:

Marge Kütt, laboriarst, laboratooriumi juhataja

Viimati uuendatud 15.11.2024